

1991 йил 1 январдан
чила бошлаган

ХАЈЛК СҮЗИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИННИГ ГАЗЕТАСИ

4 март, сешанба, 1997 йил
Сотуда эркин нархда. № 48 (1565)

АЛМАТИ УЧРАШУВИ:

ОРОЛ ДАРДИ -- ОЛАМ ДАРДИ

Аввал хабар берганимиздек, 28 февраль куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг Орол дентизи ҳавзаси муаммоларига багишланган олий дараҷадаги Алмати учрашувида иштирок этди

Инсоният йигирманчи юз ийлликда дуч келган энг улкан ва жиддий муаммолардан бирни шубҳаси, экологияни буҳоридир. Инсонларнинг табабати устидан кўнгроңлик қилишига уриниши, айниқса, сабиқ Иттифоқ

драврида Марказий Осиё республикаларидағи табийи ва сув заҳирларидан нотўғри, маҳаллий ҳалқлар манфаатини писанд өтмаган ҳолда фойдаланиши қандай оқибатга олиб келганини Орол дентизи қисматида кўриши

мумкин. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра, 1960 йилдан 1996 йилгача Орол дентизи ўзига табиатин ётган 850 куб-километр дарё сувини олгани ўйқ. Денгиз сатҳи 16,5 метрдан зиёдга пасайди, сув

ҳажми 75 фюзига қискарди. Бир пайтлар шовуллаб мавжур дентизи бутун ишкита -- катта ва кичик оролга бўлниши ҳамда аввалин кирғокларидан 33 мин квадрат километрга чекинган. Ушбу яйдоқланган денгиз тубидан

йилга миллионлаб тонна кум тўзони кўтарилоқда.

Табиийи, бу экологик ҳалокат нафқат Орол дентизи ҳавзаси, балки дунёning бошқа минтақалари атроф-муҳити ҳамда миллионлаб кишиларнинг ҳәтига салбий таъсир кўрсатади. Мальумки, Ўзбекистон мустақилларни мустақилларни ҳәтига олиш мамлакатимиз ҳәтидига энг долзарб масалалар қаторидан ўрин олди. Албатта, сабиқ империя қўрдиган бу жароҳатдан кутилиши энди ушбу минтақа ҳалқларининг чекига тушган эди. Бу ҳақда гап кеттанди, байзилар Орол дентизининг куриши табиин жараён эди, дея вакъ сўзини куришида. Лекин биргина «Пахта монокультура» оқибатларини бутун њеч ким рад эта олмайди. Колаверса, Орол дентизи утасидаги «борс келмас» деб алладиган орол бор. Бир пайтлар жануб ва шиммолга учаётган қушларнинг қўнағаси бўлган бу мўъжаз заминидан ҳақиқиёт ўтди. Айнан шаҳролар даврида Орол кимёвий қуроллар синаб кўриладиган майдонга айланди.

СУРДАДА: учрашуви пайтлар.

Ф. КУРБОНБОЕВ
олган сурат.

(Давоми 2-бетда).

ётгани алоҳида қайд этилсин,
Орол муммосини, Марказий Осиёда ядросиз ҳудуд барто этиши ҳамда ядро технологиялари ва хомаёсси тарқалиб кетишига қарши курашини ҳисобла олган ҳолда экология хавфлизиги бўйича комплекс дастур шилаб чиқини зарурлиги этилди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва унинг иктинослашган агенциялари Орол дентизига ҳавзасида вужуде келган танг вазияти доимий ётибди бериши ҳамда бу минтақада атроф-муҳитни мухофиза қилиши юзасидан амалий чоралар кўриши, Орол ўтилдиши оғир ахволга бўлди. Бир пайтлар таъсир ўтибди, яъни ўтилдиши оғир ахволга бўлди. Бир пайтлар таъсир ўтибди, яъни ўтилдиши оғир ахволга бўлди.

